

HRZZ PROJEKT LIGHT

Između znanja i neznanja

2. istraživačka radionica

AKTERI PROSVJETITELJSTVA U HRVATSKIM ZEMLJAMA

Knjižica sažetaka

24. rujna 2026.

Institut društvenih znanosti Ivo Pilar

Trg Marka Marulića 19, Zagreb

Multimedijalna dvorana

2. istraživačka radionica

Akteri prosvjetiteljstva u hrvatskim zemljama

Izdavač
Hrvatski institut za povijest

Organizator
HRZZ projekt "Između znanja i neznanja:
ideje, prakse i nasljeđe prosvjetiteljstva u hrvatskim zemljama"
(LIGHT) (IP-2024-05-5581)

Urednik
Teodora Shek Brnardić

Lektura sažetaka na engleskom
Marta Jurković Matović

Grafičko oblikovanje
Maja Perić, Matea Marušić i Teodora Shek Brnardić

Slike na naslovnoj stranici

Gore lijevo: Omotnica iz Zadra s pismom upućenim fra Andriji Dorotiću

Gore desno: Pismo Vinka Kalafatića A. F. Kollaru, polihistoru, latinistu i glavnom carskom knjižničaru

Sredina lijevo: Pismo Julija Bajamontija Sorgovoj nećakinji, Dubrovkinji Deši Gozze-Gučetić

Sredina centar: Naslovnica pjesme "Pisma Xalosna" Jose Krmpotića

Sredina desno: Pismo udovice Aldegonde Proli bečkom predstavniku Botti Adorni

Dolje lijevo: Pismo Maksimilijana Vrhovca zagrebačkom kanoniku Pavlu Šelendiću

Dolje desno: Pismo Miha Sorga Juliju Bajamontiju

2. istraživačka radionica

AKTERI PROSVJETITELJSTVA U HRVATSKIM ZEMLJAMA

24. rujna 2026.

Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb

PROGRAM

08:15 – 08:30

Pozdravni govor i predstavljanje sudionika

08:30 – 09:15 POZVANO PREDAVANJE

Karen Harvey (Sveučilište u Birminghamu) – *Digitalna infrastruktura projekta "Social Bodies, Material Identities: Embodiment in British Letters, 1680-1820"*

09:15 – 09:30

Rasprava

09:30 – 10:15 POZVANO PREDAVANJE

Ivana Tomić Ferić (Sveučilište u Splitu) – *Korespondencija Julija Bajamontija*

10:15 – 10:30

Rasprava

10:30 – 10:45

Pauza za kavu

I. TEMATSKA CJELINA – KORESPONDENCIJA, INTELEKTUALNE MREŽE I CIRKULACIJA IDEJA

10:45 – 11:05

Zrinko Novosel (Hrvatski institut za povijest) – *Prosvjetiteljske ideje i akteri u intelektualnoj mreži profesora Vinka Kalafatića*

11:05 – 11:20

Rasprava

11:20 – 11:40

Maja Perić (Hrvatski institut za povijest) – *Prosvjetiteljstvo preko granica: Tršćansko-riječka privilegirana kompanija, transnacionalne mreže i cirkulacija ideja, 1750. – 1775.*

11:40 – 11:55

Rasprava

11:55 – 12:15

Katja Radoš-Perković (Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu) - *Odnos Julija Bajamontija i Deše Bassegli Gozze: novi prilozi objavljenoj korespondenciji*

12:15 – 12:30

Rasprava

12:30 – 13:15

Pauza za ručak

II. TEMATSKA CJELINA – KORESPONDENCIJA, MOĆ I SUKOB

13:15 – 13:35

Stipe Ledić (Hrvatsko katoličko sveučilište) – *Maksimilijan Vrhovac: prosvjetitelj, jozefinist i reformator na zagrebačkoj biskupskoj stolici u svjetlu korespondencije*

13:35 – 13:50

Rasprava

13:50 – 14:10

Matea Marušić (Hrvatski institut za povijest) – *Fra Andrija Dorotić i Vincenzo Dandolo: korespondencija kao prostor sukoba civilne vlasti i crkvene autonomije*

14:10 – 14:25

Rasprava

14:25 – 14:40

Pauza za kavu

III. TEMATSKA CJELINA – KORESPONDENCIJA, ISTRAŽIVAČKE PRAKSE I MEDIJI KOMUNIKACIJE

14:40 – 15:00

Teodora Shek Brnardić & Marta Jurković Matović (Hrvatski institut za povijest) – *Projekt objavljivanja korespondencije vlastelina Miha Sorga (1739. – 1796.): iskustvo rada i preliminarni zaključci*

15:00 – 15:15

Rasprava

15:15 - 15:35

Goranka Šutalo (Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu) – *Prigodno pjesništvo u 18. stoljeću kao važan medij komunikacije: primjer dviju prigodnica Jose Krmpotića*

15:35 – 15:50

Rasprava

15:50 – 16:00

Završna rasprava i zatvaranje radionice

dr. sc. Karen Harvey, red. prof.

Odsjek za povijest Sveučilišta u Birminghamu

k.l.harvey@bham.ac.uk

Digitalna infrastruktura projekta „Material Identities, Social Bodies: Embodiment in British Letters, 1680-1820”

U izlaganju ćemo predstaviti projekt „Material Identities, Social Bodies: Embodiment in British Letters c. 1680–1820“. Projekt se oslanja na više tisuća privatnih pisama između prijatelja i članova obitelji koja su danas raspršena po britanskim i sjevernoameričkim arhivima. Uz poneku iznimku, spomenuta pisma prethodno nisu objavljivana, a samim time rijetko su korištena u povijesnim istraživanjima. Građa je odabrana u skladu s glavnim tematskim cjelinama projekta: tijelom, pismima i identitetom. Suradnici na projektu poslužili su se pismima kako bi proučili povijest otjelovljenja i vokabular kojim su se otjelovljeni akteri služili kako bi to iskustvo opisali. Budući da je, riječima Clare Brant, privatna korespondencija „najvažniji pisani izvor za 18. stoljeće“, korpus pisama prikupljen radom na projektu neprocjenjivo je važan izvor za stručnjake za 18. stoljeće, koji ga već rabe u nastavi i istraživačkom radu.

Ukratko će biti predstavljeni rezultati istraživanja povezani s poviješću tijela. Ipak, većina izlaganja bit će posvećena digitalnim aspektima projekta, u sklopu kojega su prikupljena ukupno 3.344 pisma. Digitalne snimke i prijepisi uvršteni su u pretraživu, namjensku bazu podataka, pri čemu je javnosti dostupno oko 20 % sadržaja (<https://socialbodies.bham.ac.uk/>). Baza omogućava filtriranje, ali i sofisticiranu analizu pisama. U plenarnom izlaganju prikazat ćemo postupak odabira i transkribiranja pisama, projektiranje baze i primjer analize pomoću alata dostupnih na stranici. Podijelit ćemo vlastita iskustva i predstaviti izazove s kojima smo se susreli prilikom kreiranja digitalnog korpusa.

doc. dr. sc. Stipe Ledić

Sveučilišni odjel za povijest Hrvatskog katoličkog sveučilišta, Zagreb
stipe.ledic@unicath.hr

Maksimilijan Vrhovac: prosvjetitelj, jozefinist i reformator na zagrebačkoj biskupskoj stolici u svjetlu korespondencije

Imenovanje tridesetpetogodišnjeg Maksimilijana Vrhovca zagrebačkim biskupom 1787. od strane cara Josipa II. predstavljalo je prekretnicu u crkvenom i društvenom životu Banske Hrvatske. Vrhovac je postao biskupom kao dokazani pripadnik jozefinskoga intelektualnog kruga te zagovaratelj prosvijećenog apsolutizma. Njegov intelektualni i svjetonazorski profil bio je snažno oblikovan pripadnošću slobodnim zidarima – napose kroz aktivno sudjelovanje u zagrebačkoj loži *Prudentia* i bliske veze s prestižnom bečkom ložom *Zur wahren Eintracht*, koja je okupljala intelektualnu elitu Monarhije predvođenu kameralistima poput Josepha von Sonnenfelsa.

Kao čovjek od osobitog povjerenja bečkog dvora, što potvrđuje i njegovo ranije imenovanje rektorom centralnih sjemeništa u Zagrebu i Pešti, Vrhovac je shvaćao Katoličku crkvu u duhu “obnovnog katolicizma” i prosvjetiteljskih stremljenja. Prema tom konceptu Crkva je trebala biti modernizirana institucija u službi države i postizanja općeg dobra (*bonum commune*), a kler posrednik prosvjetiteljskih znanja među pukom. Vrhovac je od samog početka biskupske službe energično pristupio implementaciji jozefinskih reformi u Zagrebačkoj biskupiji. To je uključivalo: provođenje odredbe o smanjenju broja kanonika Zagrebačkog kaptola (s dvadeset i osam na svega osam); preusmjeravanje kaptolskih prihoda preko Vjerskog fonda za uzdržavanje novoosnovanih župa i kapelanija; ukidanje tradicionalnog zagrebačkog obreda u liturgiji i uvođenje rimskog obreda; te preuzimanje državnog i biskupskog nadzora nad obrazovanjem klerika, čime je Kaptol uklonjen iz uprave nad sjemeništem.

Ovakav radikalni reformski zahvat u stoljetne strukture Zagrebačke biskupije bio je uzrokom dugotrajnog sukoba između biskupa prosvjetitelja i Zagrebačkog kaptola. Kao tradicionalna i moćna srednjovjekovna staleška institucija Kaptol je u josefinskim reformama opravdano vidio gubitak svojih vjekovnih povlastica, društvenog utjecaja i znatnih materijalnih prihoda.

Smrt cara Josipa II. početkom 1790. i opće povlačenje njegovih uredaba potaknuli su snažnu stalešku reakciju. Kanonici Zagrebačkog kaptola nastojali su pod svaku cijenu vratiti svoja dokinuta prava i uspostaviti predjosefinsko stanje. Nasuprot tome, biskup Vrhovac nije namjeravao odustati od uvođenja "čvrstog reda" (*stabilem ordinem*) na svim područjima funkcioniranja crkvenih institucija, što je bio temeljni postulat josefinizma. Kao glavno pastoralno i administrativno oruđe za ostvarenje tog cilja i podvrgavanje Kaptola biskupskom nadzoru, Vrhovac je početkom 1792. pokrenuo kanonsku vizitaciju Katedralnog arhiđakonata. Vizitacija, koja se prolongirala sve do kasne 1794., pretvorila se u poprište otvorenog sukoba između biskupa i kanonika.

U izlaganju ću pozicioniranje i djelatnost Maksimilijana Vrhovca tijekom prvog desetljeća njegove biskupske službe, posebno sukobe sa Zagrebačkim kaptolom, promatrati kroz njegovu korespondenciju. Brojna sačuvana pisma upućena samom Kaptolu, a posebice ona upućena povjerljivom prijatelju, svećeniku i kanoniku Pavlu Šelendiću, koja historiografija do sada nije vrednovala, predstavljaju prvorazredan povijesni izvor. Analizom ovih neistraženih svjedočanstava otvara se uvid u Vrhovčevu svakodnevnu djelatnost te poteze kojima je nastojao učvrstiti svoj položaj i modernizirati biskupiju. Uvid u Vrhovčevu korespondenciju omogućuje rekonstrukciju unutarnje dinamike i problematike kroz koje se oblikovalo prvo burno desetljeće njegova upravljanja Zagrebačkom biskupijom. Time će se značajno upotpuniti dosadašnje historiografske spoznaje o biskupu Vrhovcu kao značajnom predstavniku hrvatskog prosvjetiteljstva.

Matea Marušić, mag. hist.

Hrvatski institut za povijest

matea.marusic93@gmail.com

Fra Andrija Dorotić i Vincenzo Dandolo: korespondencija kao prostor sukoba civilne vlasti i crkvene autonomije

Ovo istraživanje analizira korespondenciju iz 1806. godine primjenom mikrohistorijskog i epistolarnog pristupa kako bi rekonstruiralo odnose između francuske civilne vlasti i crkvene autonomije u Dalmaciji. Središnji fokus je "Afera Kapitul", koja označava početak političkog progona fra Andrije Dorotića, provincijala i istaknutog protivnika francuske uprave.

Analiza pisama Vincenza Dandola, Dorotića, fra Šimuna Rebića i drugih aktera rekonstruira mrežu političke komunikacije, cirkulaciju informacija te mehanizme nadzora, denuncijacije i administrativne prisile unutar franjevačkih struktura. Rad pokazuje kako korespondencija ne bilježi samo događaje, nego aktivno proizvodi političke oznake i statuse: Dorotić kroz vlastita pisma brani autonomiju Reda, odgađa sazivanje kapitula i osporava civilno uplitanje, dok ga administrativna korespondencija postupno konstruira kao "buntovnika" i protivnika javnog poretka.

Kao što ovaj slučaj pokazuje, korespondencija ne odražava samo sukob, nego ga aktivno oblikuje, usmjeravajući ga prema Dorotićevu političkom progonu i konačnom egzilu.

dr. sc. Zrinko Novosel
Hrvatski institut za povijest
zrinko.novosel@gmail.com

Prosvjetiteljske ideje i akteri u intelektualnoj mreži profesora Vinka Kalafatića

Kao obrazovani teolog i pravnik te predavač pravnih znanosti na Akademiji u Zagrebu krajem 18. stoljeća, Vinko Kalafatić održavao je živu korespondenciju s nekima od prominentnih intelektualaca Habsburške Monarhije. Analiza tog korpusa epistolarne građe ovdje podrazumijeva nekoliko istraživačkih fokusa. Prvo, u pismima između Kalafatića i njegovih korespondenata pojavljuju se teme politike, obrazovanja i znanstvene literature, što otvara pitanje o sadržaju ideja koje su obilježavale njihov prosvjetiteljski diskurs. Drugo, ova pisma progovaraju o Kalafatićevim stajalištima o suvremenim političkim zbivanjima te mogu pružiti dijakronijski uvid u njegov razvoj kao aktivnog intelektualca i komentatora. Treće, rekonstrukcijom mreže Kalafatićevih korespondenata otvara se perspektiva za sagledavanje geografske distribucije intelektualnih čvorišta Habsburške Monarhije, s Kalafatićem u naizgled perifernom položaju. Ovim istraživanjem pružit će se novi uvid u prosvjetiteljske ideje o kojima je raspravljala habsburška *Res Publica Literaria* kasnog 18. stoljeća.

dr. sc. Maja Perić

Hrvatski institut za povijest

majaperic4@hotmail.com

Prosvjetiteljstvo preko granica: Tršćansko-riječka privilegirana kompanija, transnacionalne mreže i cirkulacija ideja, 1750. – 1775.

Suvremena historiografija tek odnedavna posvećuje pažnju manje istaknutim pojedincima koji su sudjelovali u cirkuliranju (i adaptiranju) prosvjetiteljskih ideja na lokalnoj razini. Mnogi su akteri imali važnu ulogu u toj transnacionalnoj mreži kontakata, zahvaljujući čemu prosvjetiteljstvo nije ostalo tek fenomen ograničen na zapadnu Europu. Upravo analiza korespondencije omogućuje mapiranje tih mreža te prepoznavanje uloga koje su pojedinci imali u procesima društvenih promjena.

Pisma o radu Tršćansko-riječke privilegirane kompanije između 1750. i 1775. (koja se čuvaju u Antwerpenu, Bruxellesu, Beču i Rijeci) jasno oslikavaju mjesto pojedinaca (poput Aldegonde Proli, Botte Adorna, grofa Rudolfa Choteka i Urbana Arnoldta) u toj međunarodnoj mreži. Iz njihove je prepiske vidljivo kako su se pojedini planovi i zamisli konkretno provodili (ali i mijenjali) u praksi. Pritom komunikacija nije tekla isključivo odozgo prema dolje: pisma pokazuju i da su službenici na nižim položajima uspješno utjecali na svoje nadređene.

U ovom izlaganju prikazat ću ulogu prethodno spomenutih pojedinaca i nastojati odgovoriti na sljedeća pitanja: tko su zapravo bili ti akteri i kako su se uključili u mrežu? Kakav je bio njihov doprinos Kompaniji i tom zajedničkom državnom pothvatu? Na koji su način cirkulirali prosvjetiteljske ideje? Odgovore ću potkrijepiti konkretnim primjerima iz dosad proučene arhivske građe.

dr. sc. Katja Radoš-Perković, izv. prof.

Odsjek za talijanistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
krperkovi@ffzg.unizg.hr

Odnos Julija Bajamontija i Deše Bassegli Gozze: novi prilozi objavljenoj korespondenciji

U nedavno objavljenoj knjizi *Julije Bajamonti. Korespondencija* (Tomić Ferić 2024), među Bajamontijevim dubrovačkim adresatima nalazimo plemkinju Terezu/Dešu Bassegli Gozze/Baseljić Gučetić. 67 objavljenih pisama isključivo je Bajamontijevih i datirana su od travnja 1787. do lipnja 1796. Nažalost, samo je 21 cjelovito pismo, dok su preostalih 46 transkripcija i prijevoda samo koncepti. Tijekom istraživanja u okviru HRZZ projekta LIGHT *Između znanja i neznanja*, u splitskome Arheološkom muzeju snimljen je fascikl s 20 pisama u rukopisu, koja je Deša Gozze uputila Bajamontiju, u rasponu od ožujka 1784. do svibnja 1788., dok je u istraživanju u Državnome arhivu u Dubrovniku, u fondovima Bassegli i Bizzarro, pronađeno još 25 Bajamontijevih pisama Deši, u rasponu od 1782. do 1792., od kojih je 16 neobjavljenih, a devet od tih cjelovite su verzije koncepata objavljenih u knjizi. Namjera ovoga rada jest predstaviti novopronađeni korpus i prikazati ga u okvirima objavljene građe, odnosno utvrditi koliko doprinosi novim saznanjima o navodno važnoj ulozi Deše Bassegli Gozze u Bajamontijevu životu i djelu.

dr. sc. Teodora Shek Brnardić

Hrvatski institut za povijest

tshek@isp.hr

Marta Jurković Matović, mag. hist. et philol. angl.

Hrvatski institut za povijest

marta.jurkovic@isp.hr

Projekt objavljivanja korespondencije vlastelina Miha Sorga (1739.–1796.): iskustvo rada i preliminarni zaključci

Vlastelin Miho Sorgo (1739. – 1796.) [Michele di Sorgo; Miho Sorkočević] bio je među ključnim promicateljima prosvjetiteljskih ideja u Dubrovačkoj Republici. No, iako je priznanje za kulturno djelovanje stekao još za života, Sorgovo intelektualno nasljeđe i danas je teško proučavati. Naime, njegova pisma raspršena su po brojnim tuzemnim i inozemnim arhivima i kao takva nepoznata znanstvenoj javnosti. Važnost njihova proučavanja prepoznale su i istaknule znanstvenice koje su radile na objavljivanju epistolarija Sorgovih adresata (Sama 2003; Giurgevich 2010; Tomić Ferić 2024). U sklopu projekta LIGHT stoga smo pristupili sustavnom prikupljanju Sorgove ulazne i izlazne korespondencije. Arhivskim istraživanjem dosad smo ubicirali i za tisak pripremili tristotinjak pisama iz 11 tuzemnih i inozemnih knjižnica i arhiva (Italija, Švicarska, SAD). Građa će ove godine biti objavljena u suizdavaštvu s Državnim arhivom u Dubrovniku, a dio će biti dostupan i u namjenskoj bazi podataka na mrežnim stranicama projekta. U ovom izlaganju prikazat ćemo konkretan rad na prikupljanju i transkribiranju pisama te strategije upravljanja podacima u programu Airtable. Predstaviti ćemo i preliminarne zaključke o agregiranom korpusu te najaviti planove za daljnja istraživanja.

doc. dr. sc. Goranka Šutalo

Odsjek za kroatistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
gsutalo@ffzg.hr

Prigodno pjesništvo u 18. stoljeću kao važan medij komunikacije: primjer dviju prigodnica Jose Krmpotića

Prigodnost hrvatske lirike u 18. stoljeću jedna je od ključnih poetičkih odrednica lirskoga izričaja u navedenome vremenu. Prema Nevenu Jovanoviću, tri su ključna obilježja prigodnog pjesništva – okazionalnost, reprezentativnost i funkcionalnost (Jovanović 1998: 444). Reprezentativnost prigodnice proizlazi iz toga što se adresat „izlaže zajednici“ (isto: 445), a to pretpostavlja važnost međusobnog odnosa između adresata i zajednice. U konačnici, to dovodi i do toga da funkcija prigodnice više nije dominantno estetska (isto). Zbog toga je važno obilježje prigodnoga pjesništva funkcionalnost, a ne dominantno estetska kvaliteta, pa je funkcija takvoga pjesništva, prema Ireni Bratičević, „da navede vrijednosti, prije svega moralne i političke, koje su u društvu na cijeni“ (Bratičević 2005: 21).

Takav će tip pjesništva osobit zamah dobiti tijekom 18. i u 19. stoljeću i to na hrvatskom i na latinskom jeziku (Bilić 2015: 74). Uzrok takva procvata prigodnica u navedenom vremenu Anica Bilić uočava „u prosvjetiteljskome shvaćanju književnosti 18. stoljeća koja nastoji biti aktualna, praktična, popularna i korisna“ (isto). Prigodnice stoga, kako navodi Stjepan Blažetin, dobro ilustriraju „mrežu odnosa među značajnijim ljudima određenoga razdoblja pa sadrže brojne podatke o javnom životu“ (Blažetin 2025: 131). Navedene će se osobine prigodnoga pjesništva nastojati ilustrirati na primjeru dviju prigodnica Jose Krmpotića – *Pisma žalosna na uspomenu blagorodne gospoje Antice rođene Arbanas* (Beč, 1786) i *Cvil i suze djetinske nad umirajućim roditeljom* (Beč, 1794) – koje je književna historiografija dugo smatrala zagubljenima. Riječ je o prigodnicama koje su nastale povodom smrti Josipa Keresturija i njegove supruge Antice Arbanas te su kao takve vrijedan i važan pokazatelj prijateljstva između Jose Krmpotića i bečkog dvorskog agenta i prosvjetitelja Josipa Keresturija.

dr. sc. Ivana Tomić Ferić, red. prof.

Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu

ivanatf@ffst.hr

Korespondencija Julija Bajamontija

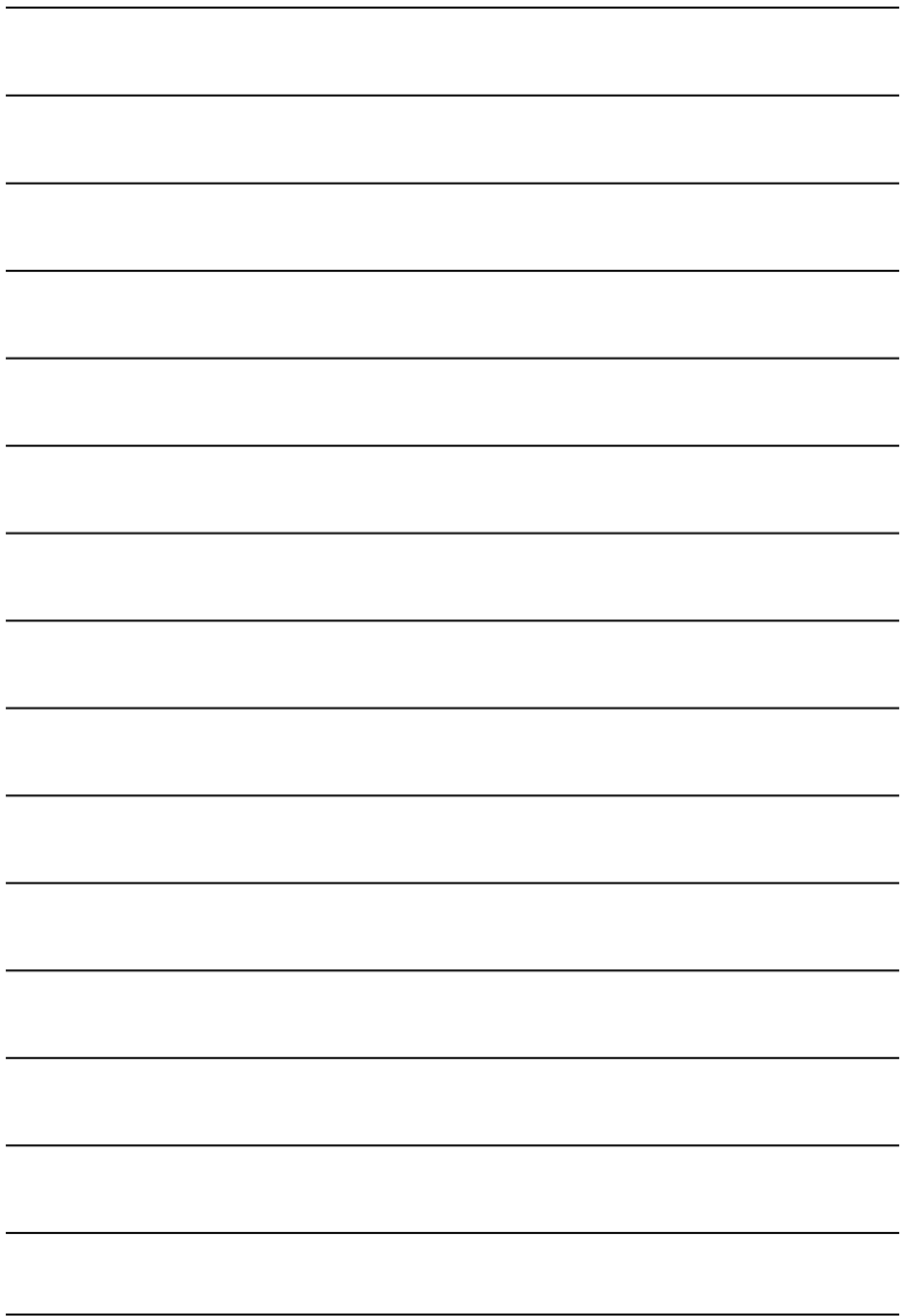
Julije [Giulio] Bajamonti (1744. – 1800.), splitski polihistor, liječnik i skladatelj, bio je jedan od najučenijih i najnaprednijih pojedinaca u hrvatskoj povijesti. Veze sa znanstvenicima i literatima domaćega i zapadnoeuropskoga kulturnog kruga održavao je kulturom pisma.

Iako su istraživanja Bajamontijeve korespondencije započela prije mnogo godina, sustavniji rad na njezinoj digitalizaciji, sređivanju i znanstvenoj analizi započeo je u sklopu muzikološkoga projekta GIDAL – Glazbeni izvori Dalmacije u kontekstu srednjoeuropske i mediteranske glazbene kulture od 18. do 20. stoljeća, koji je pod vodstvom predavačice podupirala Hrvatska zaklada za znanost od 2017. do 2021. godine. U okviru projekta digitalizirano je, transkribirano i obrađeno gradivo iz nekoliko hrvatskih i inozemnih arhiva, uključujući Arhiv Arheološkoga muzeja u Splitu, Arhiv Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu, Državni arhiv u Dubrovniku, Arhiv obitelji Kavanjin-Capogrosso u Muzeju grada Splita te knjižnicu Museo Correr u Veneciji.

U najvećem dijelu Bajamontijeva je korespondencija sačuvana u Arhivu Bajamontijeve ostavštine u Arheološkome muzeju u Splitu, unutar dviju skupina: skupina A (sign. XII/A, Koncepti korespondencije) sadrži koncepte Bajamontijevih pisama drugim osobama, dok skupina B (sign. XII/B) obuhvaća pisma upućena Bajamontiju. Nacrti i pisma razmijenjeni između 1771. i 1800. godine svjedoče o iznimno širokoj mreži Bajamontijevih prijatelja i poznanika te predstavljaju bogat i vrijedan izvor informacija o njegovim suvremenicima, povijesnim događajima i osobnim odnosima, kao i o samome Bajamontijevu djelovanju i stavovima. Dvije najveće skupine Bajamontijevih korespondenata činili su: 1) prekojadranski adresati, poput padovanskoga putopisca i prosvjetitelja Alberta Fortisa te mletačkoga nakladnika Giacomina Stortija, i 2) dubrovački adresati, među kojima su bile brojne istaknute dubrovačke ličnosti poput Miha Sorga, Luke Sorga, Antuna Sorga, Deše Gozze, Luke Giorgi Bona, Marije Giorgi Bona, Bernarda Zamagne, Đure Ferricha i Junija Restija.

S historiografskoga gledišta, sačuvana građa omogućuje rekonstrukciju brojnih povijesnih zbivanja te ispravke i dopune dosadašnjih spoznaja o Bajamontijevoj ostavštini. Ona otvara širok raspon novih istraživačkih tema, od društvenih, političkih i kulturnih prilika u Dalmaciji tijekom posljednjih desetljeća 18. stoljeća do specifičnijih pitanja povezanih s Bajamontijevim opusom, njegovim znanstvenim i stručnim interesima, književnim djelovanjem te razmjenom rukopisa, knjiga i tiskanih tekstova. Osim analize Bajamontijeve mreže korespondenata, ovo će predavanje istaknuti njegovu prijemljivost za društvena i intelektualna kretanja potkraj 18. stoljeća u Europi, kao i njegov doprinos izgradnji i afirmaciji vlastite kulture i identiteta, čime će se dodatno istaknuti Bajamontijevo mjesto i uloga ne samo u hrvatskoj nego i u europskoj kulturnoj povijesti.

[illegible]

*Al Nobile Rendo Anteo Andrea Locatelli
Ministro Provinciale dell'Ordine di S. M. Giovanni
nella Provincia del N. Modenese*

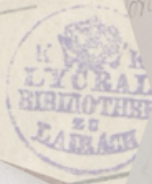
PISMA XALOS

NA USPOMEMU

Blagorodne Gospoje Antice ro
Arbama od Lomnice Zakonite drux
visoko vidjenog, i Plemenitog Gospodina
Kerestury od Sinerigga pri Carsko - Kral
kim Pristohem Narodnika.

Koja dan drugi miseca Rudenoga Bogol
priminu.

Slozena po Jofi Kermopotichu Sviatomirsku.

HRZZ PROJEKT LIGHT

Između znanja i neznanja

2026.

*Al Nobile Signore
Il Sig. Dot. Giulio Bagamonti*